

INLEIDING

Intraveneuze contrastmiddelen worden gebruikt om de diagnostiek te verbeteren. Op MRI wordt gebruik gemaakt van gadoliniumhoudende contrastmiddelen. De toegevoegde waarde is goed gekend, maar zoals vele farmaceutische middelen is er in bepaalde situaties een kans op bijwerkingen.

Ook al is de frequentie van neveneffecten laag, toch is gedetailleerde kennis ervan noodzakelijk om een optimale patiëntenzorg te kunnen garanderen. Zo wordt steeds rekening gehouden met de mogelijkheid op contrastallergie en contrastextravasatie. Omdat we in de toekomst nog beter willen inspelen op de mogelijke repercussies op de nierfunctie werd een nieuw contrastbeleid opgesteld. Dit gebaseerd op verschillende beschikbare internationale richtlijnen (ACR Manual on Contrast Media 2025 en ESUR Guidelines on Contrast Agents 2022).

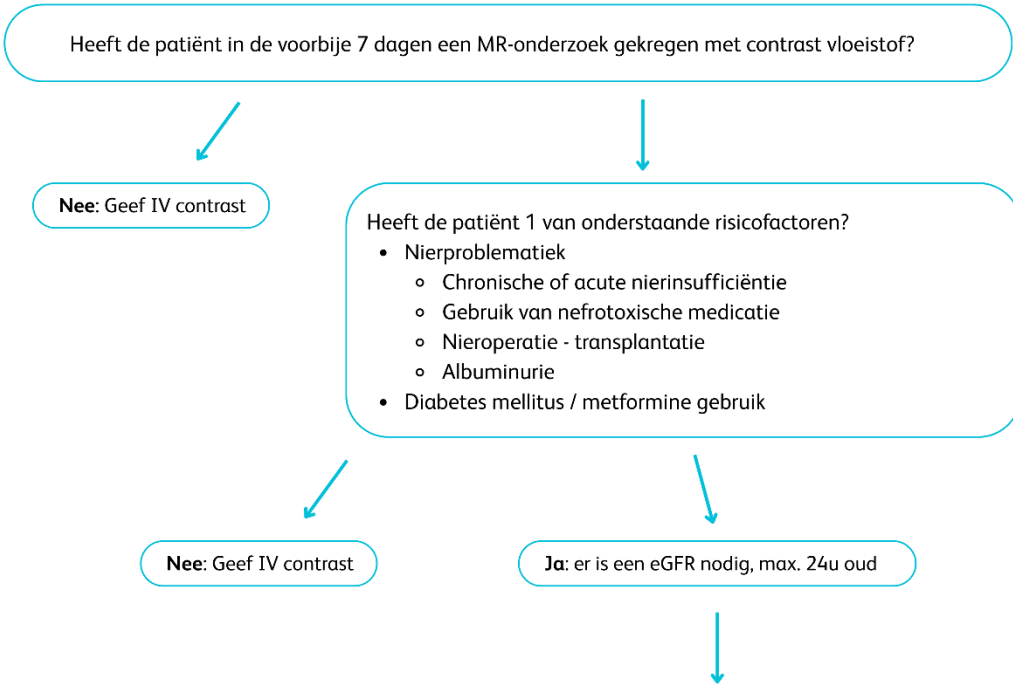
We willen benadrukken dat de beslissing om al dan niet intraveneus contrast toe te dienen niet louter gebaseerd is op absolute waarden maar telkens een afweging blijft tussen de toegevoegde waarde van het contrast, de mogelijke impact op de nierfunctie van de patiënt en andere potentiële bijwerkingen.

Hier vindt u vooreerst het schema en toelichting ervan. Bijkomend kan u in de bijlages een voorbeeld van de nieuwe aanvraagformulieren vinden. We hopen u te kunnen boeien en zijn ter beschikking voor overleg en vragen.

SCHEMA NIERBELEID GADOLINIUM IV CONTRAST MRI

Schema nierbeleid GADOLINIUM IV contrast - MRI

Voorafgaande controle van de nierfunctie (eGFR) is niet meer noodzakelijk bij toediening van gadoliniumhoudend contrastmiddel, dankzij het gebruik van moderne, veilige contraststoffen. Enkel bij het kort op elkaar herhalen van IV contrast raden we aan om de eGFR te controleren.

eGFR ≥ 30	OK, geef IV contrast
eGFR < 30	Tracht een interval van 7 dagen te respecteren tussen 2 contrast mri onderzoeken zo mogelijk, bespreek dit steeds met de radioloog
Dialyse patiënt	Altijd in overleg met nefroloog & radioloog – planning dialyse na het onderzoek.

Tijdsinterval tussen 2 contrastonderzoeken

- MRI + MRI = 24 u maar indien egfr <30 = 7 dagen
- Overige combinaties (MRI + CT, CT + MRI, CT + CT) = 24 u

INTRAVENEUZE TOEDIENING VAN GADOLINIUMHOUDEND CONTRASTMIDDEL OP MRI

Volgens de meest recente ACR-richtlijnen (2024) is een routinematige bepaling van eGFR vóór toediening van gadoliniumhoudend contrastmiddel niet langer vereist bij gebruik van moderne, macrocyclische Groep II-contrastmiddelen.

Waarom deze aanpassing?

- **Veiligere contrastmiddelen:** Macrocyclische (Groep II) gadoliniumhoudende contrastmiddelen zijn farmacologisch stabiel en hebben een verwaarloosbaar risico op nefrogene systemische fibrose (NSF).
- **Wetenschappelijk bewijs:** Grote studies tonen aan dat het risico op NSF zelfs bij patiënten met ernstige nierinsufficiëntie uiterst laag is (<0,1%).

Wanneer een patiënt met bepaalde risicofactoren echter twee gadoliniumhoudende contrastonderzoeken binnen een periode van 7 dagen ondergaat, adviseren wij wél een eGFR-bepaling voorafgaand aan het tweede onderzoek. Dit sluit een tussentijdse daling in nierfunctie uit, wat belangrijk blijft voor een veilige toepassing van contrastmiddelen.

RISICOFACTOREN

- Nierproblematiek
 - Bekende chronische nierinsufficiëntie of eGFR < 45 ml/min/1.73m²
 - Acute nierinsufficiëntie
 - Gebruik nefrotoxische medicatie (ontstekingsremmers (NSAID), antibiotica, immunosuppressiva, chemotherapie, diuretica (plaspil), ACE inhibitoren, ...)
 - Nieroperatie – transplantatie
- Diabetes mellitus / metformine gebruik

HOE OUD MAG EEN EGFR ZIJN?

Gezien het een controle is om te zien dat de nierfunctie is gedaald na het eerste contrastonderzoek, mag het resultaat max. 24u oud zijn.

MAG ER CONTRAST GEGEVEN WORDEN?

- **Patiënten zonder risicofactoren:** Bij afwezigheid van andere contra-indicaties kan steeds intraveneus gadoliniumcontrast worden toegediend.
- **Patiënten met risicofactoren:**
 - Indien er in de voorbije 7 dagen géén gadoliniumcontrast werd toegediend, kan IV contrast veilig worden gegeven.
 - Indien er wel gadoliniumcontrast binnen de laatste 7 dagen werd toegediend, is een recente eGFR (≤ 24 uur oud) noodzakelijk. Op basis van dit resultaat wordt beslist of IV contrast veilig kan worden toegediend.

eGFR ≥ 30	OK, geef IV contrast
eGFR < 30	Tracht een interval van 7 dagen te respecteren tussen 2 contrast mri onderzoeken zo mogelijk, bespreek dit steeds met de radioloog
Dialyse patiënt	Altijd in overleg met nefroloog & radioloog – planning dialyse na het onderzoek.

UITZONDERINGEN? LEVENSBEDREIGENDE INDICATIES?

Er kan afgeweken worden van dit schema indien het gaat om levensbedreigende indicaties en spoedindicaties. Hiervoor is overleg nodig tussen clinicus en radioloog.

TIJDSINTERVAL TUSSEN 2 CONTRAST ONDERZOEKEN

MRI + MRI = 24 u maar indien egfr < 30 = 7 dagen

Overige combinaties (MRI + CT, CT + MRI, CT + CT) = 24 u